

Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget

Deres referanse

Vår referanse
16/00016-52

Vår dato
27.04.2016

Høring - Endringer i utlendingsloven mv. (Innstramninger II)

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for over 27.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Innledningsvis i Prop. 90 L slås det fast at foreslåtte endringer i utlendingsloven i hovedsak samsvarer med forslagene sendt på høring 29. desember 2015. FO deltok også da i komiteen med våre synspunkter.

Gjennom forslaget viser regjeringspartiene at de ønsker å føre en politikk som bidrar til at det blir svært vanskelig å få asyl og permanent opphold i Norge. Vi registrerer at regjeringen, på tross av massive innvendinger og sterk kritikk fra fagmiljøer, organisasjoner og politikere, i all hovedsak velger å opprettholde egne forslag. Dette synes vi er svært skuffende.

FO mener det er lite verdig at Norge fører en så streng og lite human asyl- og flyktningpolitikk. Vi støtter oss til beskrivelse fra Venstres landsstyremøte i år om at Norge nå går fra å være en humanitær stormakt til å overlate ansvar for verdens flyktninger til andre. Det virker også som at regjeringen i dette forslaget går langt utover det forliket alle partier, bortsett fra SV og MGD, skrev under på høsten 2015.

FO valgte i forrige høringsrunde å fokusere på tre områder (i sitt høringssvar):

- Beskyttelse
- Midlertidig oppholdstillatelse for enslige mindreårige
- Familiegjenforening.

Vi opprettholder våre synspunkt fra forrige høring. I dette innspillet ønsker vi å komme med en utdypning når det gjelder regler knyttet til enslige mindreårige og familiegjenforening. Våre innspill er i hovedsak sammenfallende med svært mange av høringsinnspillene det refereres til i forslaget.

Midlertidig oppholdstillatelse for enslige mindreårige

FO er en fagforening som organiserer barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere ansatt i ulike velferdstjenester. Dette er fagfolk som på ulike måter møter barn som har flyktet alene fra et liv i krig - mange i kombinasjon med en vanskelig familiesituasjon. Våre medlemmer forteller om møter med barn som bærer mye smerte, redsel og sorg og med et stort hjelpe- og omsorgsbehov. Mange av disse

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

traumatiserte barna blir i dag møtt med for dårlig tilbud i Norge. De må i tillegg leve med en svært usikker framtid.

De yngste under 15 år plasseres i omsorgssentre med, iflg våre begrep, mangelfulle krav til barne- eller sosialfagligkompetanse hos ansatte. Kommersielle aktører driver mange av omsorgssentrene. I tillegg til mangelfull kompetanse er arbeidstid og lønn ofte langt dårligere enn ansatte i tilsvarende statligeide institusjoner har.

I påvente av behandling av asylsøknaden og bosetting i kommuner, plasseres barn mellom 15 og 18 år opp til flere måneder på mottak som ikke er egnet for barn. Disse mottakene er ofte eid av privatpersoner som tjener gode penger på virksomheten og hvor krav til antall ansatte og ansattes kompetanse er enda lavere enn i omsorgssentrene. Dette mener vi er svært alvorlig. Alle barn under 18 år som oppholder seg i Norge må være barnevernets ansvar med de rettigheter og kvalitetskrav det fører med seg.

IMDI viser i sitt hørings svar til at forslaget retter seg mot barn i en svært sårbar situasjon, og at det derfor er viktig at beslutningsgrunnlaget er så godt som mulig. De er opptatt av at det i slike saker må tas hensyn til FNs barnekonvensjon. I den forbindelse trekker de fram konvensjonens artikkel 3 - om barnets beste. Denne midlertidige oppholdstillatelsen mener de kan være til hinder for det enkelte barns integreringsprosess.

Som fagpersoner opplever våre medlemmer at de jobber innenfor systemer hvor både barnekonvensjonens artikkel 3 og barnevernsloven §1-1 daglig brytes. Det er godt dokumentert at dette er barn og unge med store både psykososiale og helsemessige utfordringer som ikke får det tilbudet de trenger. I stedet for at man får startet arbeidet med å bearbeide traumer, settes livet på vent med bekymring om de i det hele tatt kommer til å få bli i Norge. Motivasjon og konsentrasjon for lære seg norsk og starte gode integreringsprosesser blir dermed redusert. Dette vanskeliggjør også bosetting ut i kommunene. Hvorfor skal en kommune jobbe for å integrere barn hvis det allikevel ikke får opphold i Norge?

Regjeringen begrunner innskjerpingen med at det er til barnets beste for å forhindre at barn blir sendt på flukt. FO er sterkt uenig. Flere høringsinstanser trekker fram at det ikke er dokumentert at dette er fluktforebyggende (jfr Norsk Folkehjelp). Til syvende og sist kan det se ut som at det er Norge som faktisk selv vil være de som virkelig kommer til å sende disse barna ut på den farligste flukten. Enten ved å sende ut når de er fylt 18 år uten å sjekke hva som finnes av reelle omsorgspersoner i returlandet eller ved at barna rømmer fra mottak og i verste fall havner i kriminalitet i inn- eller utland.

Endringer i reglene om familiegjenforening

På tross av at regjeringen argumenterer med at adgangen til familiegjenforening er av stor verdimelessig betydning for flyktninger og integrering velger de å opprettholde tidligere forslag. Departementet argumenterer for at en generell innstramning vil gi økt motivasjon for integrering. For FO er dette veldig uforståelig og det står i sterk kontrast til at «adgangen til familieinnvandring er av stor verdimelessig betydning for flyktninger og andre som tar opphold her». FO er dypt uenig i disse endringsforslagene. Vi mener usikkerhet knyttet til denne situasjonen vil svekke integrering og flyktningers sjanser til å lykkes med utdanning og arbeid.

Dette innebærer at mennesker som har beskyttelsesbehov nektes familieliv. Med lang saksbehandlingstid, økt botidskrav og krav om selvforsørging kan det ta svært mange år, minimum 6-7 år, før de kan gjenforenes med familien. Savnet og tankene på

hvordan familien har det, er svært belastende. Siden den største gruppa av flytninger er menn vil det i hovedsak være kvinner og barn som blir igjen (i et hjemland med krig eller i en flyktingeleir). Dette øker risikoen for at enda flere kvinner og barn legger ut på farefulle ferder eller blir værende i farlige områder.

Departementet er opptatt av at reglene om botid og selvforsørging skal gjelde for alle. En av begrunnelsene er likebehandling. FO er uenig i dette fordi vi vet at noen familier kan klare seg godt på mindre enn det regjeringen krever. Det er også verdt å merke seg at ikke alle har like store forutsetninger for å komme inn i arbeidslivet. Derfor vil det særlig ramme eldre, mennesker med lav utdanning, nedsatt funksjonsevne og kvinner. Dette er grupper som har vanskeligheter med å komme seg inn i utdanning eller arbeid og som i større grad vil ha problemer med å fylle kravet om selvforsørging.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver